

№ 23 "Ал-Керем"
Боберман болбогунан
1-2 жас "Балауса" ерте
жас тобо.

Ата-аналар жиналышы
жыйналасы. № 2.
2023 жылдагы жаздар айы.

2.

Морайты: Даулетова Г
Жатынса: Абдыгаева М.

Жатынса: 12 ата-аналар.

Кур тәртібінде.

1. Ата-аналармен биресе
отопан жүгіне өткізу.
2. Кеңес беру. "Кітаптарды
сигурин жүйе" Абдыгаева М.
3. Тікір сайы: "Сурет аркылы
баланың тийіс дамуы".

Кур тәртібіндегі Біріккен
жүйе бобогунан 1-2 жас
"Балауса" ерте жас
тобоның тәрбиешілері
ата-аналармен биресе

отарын эңине өткүздү.
Баламиз биринчи бала багча-
га келгендеги жогордогону
мне де кезинги жогордо-
лорго тудурап жүгүн өткүздү.
Ата-аналар балаларынын
жогордогону байланышта
түрбөнөлөргө арзанын-
тарын бийдин, рахмет-
терин жогордога түстү.

Кун түрүн бийдеги еккени
мне бийинча түрбөнө
м. Абилдаева "Китантардоу
сигурини жана" тагиринде
кечес берди.

Кун түрүн бийдеги үчүнчү
мне бийинча "Сурет
аркылы баланын түрүн
дееет" деген тагиринде
ата-аналардын кичир-сайы

оттін. Біз бүгін еіздерекен
из кушбаттын бала жайып
соз бөлсүтк. Ата-ана мен
бала багушаны тэрбиелер
бирлескен теушестарон котайтсам.
из баста маусатомыз. - Ол
заман талабона сай урпа
тэрбиелу.

Қазақстан Республикасының
Білім және Ғылым Министрлігі
«Балаус» балалар бағдарламасы
Шымкент қаласы

«Кітаптардың сиқырлы әлемі»

«Балауса» ерте жас тобы Қаңтар

Тәрбиешілер: Абилдаева Ж.
Даулетова Г.

Шымкент 2023ж

Мақсаты:

1. Кітапхана өмірімен таныстыру.
2. Білімін кітап арқылы берілетіндігін ұғындыру.
3. Кітапқа деген қызығушылықта арттыру, оны күтіп ұстауға үйрету.

Көрнекіліктер: білім, кітап туралы жазылған плакаттар, кітап көрмесі «Кітап деген бір әлем», жазушылар суреттері.

«Кітапты сүйіндер, ол сендердің өмірлеріңді жеңілдетеді, ол өзінді өзгені де сыйлауға үйретеді, ол ақыл – ойыңмен жүргізеді, бүкіл әлемге адамға сүйіспеншілік сезімімен қанағаттандырады» (Максим Горький, ұлы орыс жазушысы)

«Кітап дегеніміз – алдыңғы ұрпақтың артқы ұрпаққа қалдырған рухани өсиеті. Кітап оқудан тиылсаң ой ойлаудан да тиылар едік» (Ғабит Мүсірепов, жазушы, көсемсөзші, драматург)

«Білімнің бас құралы - кітап» (Ахмет Байтұрсынов, ақын, ғалым, түркітанушы, педагог, аудармашы, қоғам қайраткері)

«Оқуды қойған адам – ойлауды да қояды» (Дени Дидро, француз ойшысы, жазушысы)

Сабактың барысы:

Кітапханашы: Армысыздар оқушылар! Балалар, бізде бүгін ерекше сабақ. Бұл кітапхана сабағы. Біздің кітапхана мен 7 - сынып оқушылары бірлесіп дайындаған «Білім кілті – кітапхана» атты кітапхана сабағына қош келдіңіздер! Кітапхана сағатын А. Байтұрсыновтың мына өлеңімен бастағанды жөн көріп отырмын:

Балалар, бұл жол басы жаңалыққа.
Келіндер, оқып, байқап қаралық та.
Соларды көре тұра қалалық па?
Даналық – өшпес жарық, кетпес байлық,
Жүріңіздер, іздеп, тауып алалық та?
Осы кезде үлкен кітап ұстаған оқушы кіреді:

Кітап: - Балалар мен сәл кешігіп қалдым - ау, деймін, кешіріңдер! Сендермен дос болып, қайтатыныма сенімдімін.

Кітапханашы: Қош келдіңіз, қымбатты достарымыз, жоғары шығыңыздар. Балалар! «Кітап» деген сөз арапша «жазба», ал түрікше «дәптер» деген мағынаны білдіреді. Қазақ кітап баспасында 1800 жылы «Сейфүл – Мәлік» қиссасы деп аталатын тұңғыш қазақша кітаптар шыға бастады. Кітап – атадан

Кітапханашы: Балалар, кітап қалай жасалатынын сендер білесіңдер. Кітап жазған кезде адам көп еңбектенеді: редактор, автор, жатушы, суретші, содан кейін кітап кітапханадан басылып шығады.

Ал, балалар сендер оқырманы болғандықтан, «Кітапты қолдану ережесін» есте сақтап жүріңдер.

Балалар, кітапты жырмашай, кірбетпей, бүлдірмей тата ұстау - бәріміздің міндетіміз.

Кітаптың беттеріне сурет салмаймыз және суреттерін киюге болмайды!

Тамақ ішкен кезде кітапты оқта болмайды!

қолданамыз

«Кітап Ханшайымдардың» «Ескі кітап» деп аталатын көрінісі

Жалпы демалыс аяқталып, жаңа оқу жылы басталған кез болатын. Оқушылар мектеп кітапханасынан оқулық ала бастады. Ләйлә бірінші сынып бітіріп екінші сыныпқа көшкен. Ол мектептен оқулықтарын алып үйіне оралды.

Анасы оның қабалындағы кірбінді байқап:

- Қызым не болды? Біреу ренжітті ме?

- Жок

- Енді не болды?

- Маған мұқабасын мыж - мыж ескі кітаптар берді. Осындай кітапты оқығым келмейді,- деп көзіне жас алды.

Анасы Ләйләнің қылығына күліп былай деді:

- Қызым, оған неге ренжисің, ақылы бар бала, жыртылған жерін желімдеп, тысын қаптап, жанартып алды. Кітаптың сыртына емес, ішіне үңілу керек. Ол

- әр адамның сырлас досы. Сондықтан оны күтіп ұстап, кейінгі іні - сіңлілеріне берген жөн.

Анасының сөзін мұқият тыңдаған Ләйлә кітаптарын желімдеп ретке келтіре бастады.

Кітапханашы: - Ия достар, кітап қадірін білетін, жақсы балалар көбейе берсін!

II. «Шежіре» кезеңі.

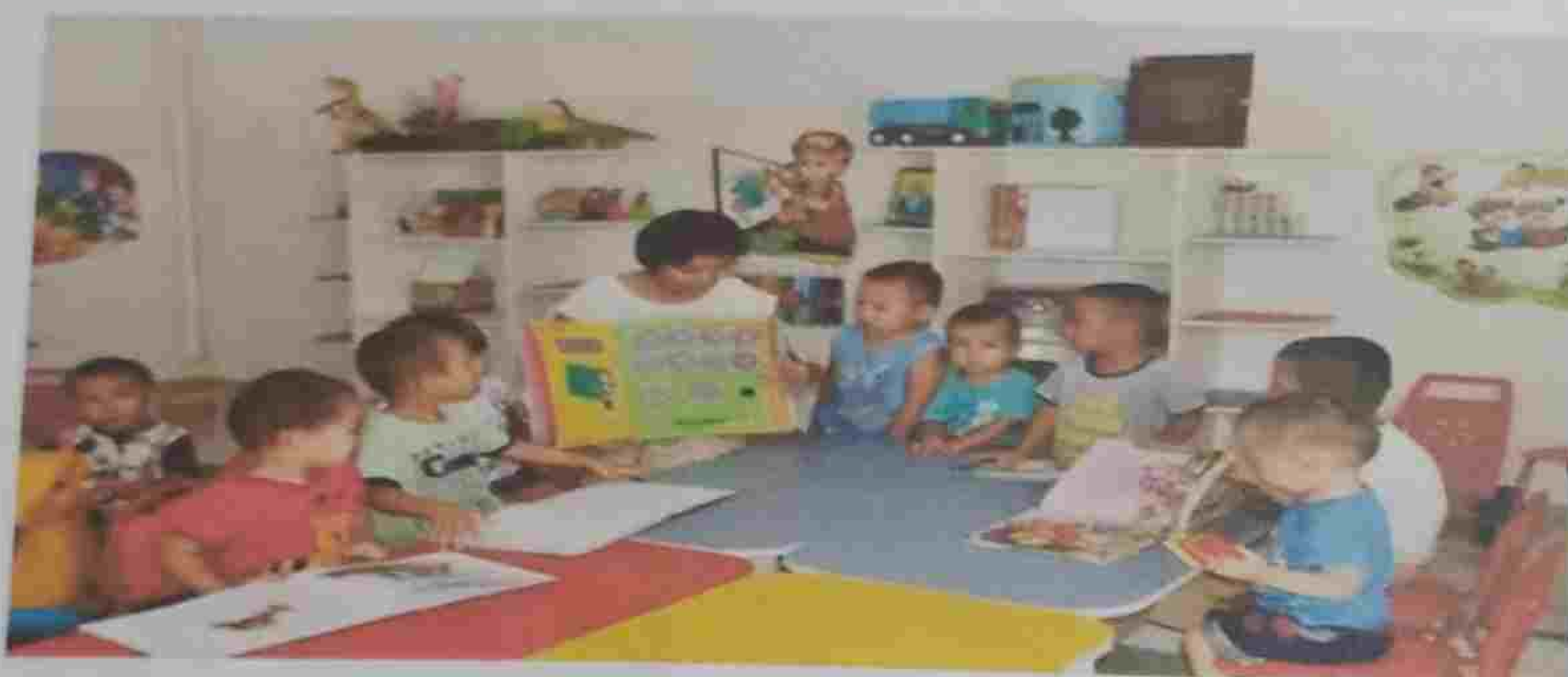
Кітапханашы: Үлгі - сөзі атаның, үйренеміз мақалың - дегендей «Мақал - мәтел» сайысына көшеміз. Мен мақалдың сыңарын айтамын, сендер жалғастырасыңдар:

- Кітап – білім бұлағы,...(білім өмір шырағы)
 - Кітапсыз білім жоқ, білімсіз...(күнің жоқ)
 - Кітапсыз үй -...(жансыз дене).
 - Күш – білімде, ал білім –...(кітапта)
 - Артық ғылым кітапта,
- Ерінбей...(оқып көруге).

Менің
«Балауса» балабақшасы
жылжымайтын меңгерушісі:
Сейдалиева К.К.

“Сурет арқылы баланың тілін дамыту”

«Балауса» ерте жас
10.01.2023 жыл

Тәрбиешілер: Абилдаева.Ж
Даулетова.Г

“Сурет арқылы баланың тілін дамыту”

Балалардың тілін дамытудағы мақсаттары: “Доп шарды жинау” “Асықтарды түсіне қарай тізу”

- Балалардың ойлау, дұрыс сөйлеу қабілеттерін дамыту, сөздік қорын молайту. Сөйлем құрап өз ойларын жеткізе білуге, қазақ тіліне тән ерекше дыбыстарды дұрыс айтуға үйрету;

- Сөздің жалпы ұғым беретін жағын меңгеруге көңіл бөліп ойлау қабілеттерін дамыту, өз ойын еркін жеткізуін, сөйлеу қабілеттерін қалыптастыру;

- Ертегілерді әңгімелеуге, өлең, тақпақ, мақал - мәтелдер, жаңылтпаштарды айта білуге үйрету.

Осы мақсатты іске асыру нәтижесіндегі міндеттері:

- Бала тілін орфоэпиялық дыбыстау мәдениетіне тәрбиелеу.

- Сөздегі грамматикалық дағдыларды қалыптастыру;

- Байланыстырып сөйлеуін қалыптастыру;

- Балалардың ойын дамытып, тіл байлығын арттыру.

- Баланың сөздік қорын молайту;

Балалар өз бетінше шығармаларды айтып, шығарманың мазмұны мен ойын дұрыс жеткізіп, диалогтегі адамдардың сөздерін мәнерлі жеткізуге икемделеді. Балалар автордың сөз өнерін қолданып, сөз мәнерін өздері машықтануы қажет. Серіктестері айтқан әңгімені тыңдап отыруға, мазмұнын түсінуге, әдеби кейіпкерлерін атымен айтуға үйретіледі. Табиғи құбылыстардағы ақиқаттылықты сипаттаған кезде нақты дұрыс сөз қолдануға, үлкендердің көмегімен белгілі бір нәрсеге тиісті белгілерді табуға, нақты бейнелеуге, әңгімеде ой - әрісін жеткізуге үйрету керек.

Балалардың сипаттау әңгімелері түрлі сөз мәнерінде сонымен қоса тілдік (метафора, теңеу, эпитет, балама қолдануда) сөз өнері өзіндік ерекшелігін ашу қажет. Ойыншықтарды қолданып, суретке қарап әңгіме құрастырады. Баланың өзі құрастырған әңгімесінде жанрдың негізгі. Бұл ерекшелігін таба білуінде. Сюжет ерекшеліктері мен әдеби шығармалардың мәнерлігі (ертегіні толық айтып беру). Ертегідегі жақсылықтың жеңгені, сиқырлық жайында, кейіпкерлерді басқа бір нәрсеге айналдырып, және т. б. қолдана отырып, ертегі құрастыруға үйрету.

жаста балалар шығарманы қызығушылықпен тыңдайды, әңгімелерді түрлендіре біледі. Баланы шығармашылық қабілеттілігінен туындаған әңгімелеріне көңіл аударып, құрдастарының әңгімелерін тыңдауға бейімдеп, қиыншылық тудырған жағдайды, қол ұшын беріп, дұрыс емес жеріне түзету енгізе керек.

Бала тілін дамыту жұмысының негізгі мазмұны – сөздің жалпы ұғым беретін жағын меңгертуге көңіл бөліп, ойлау қабілеттерін дамыту, өз ойын еркін жеткізуін, қоршаған орта мен айналасындағы адамдармен еркін қарым - қатынасқа түсу, сөйлеу қабілеттерін қалыптастыру. Тіл мәдениетін игеру – баланың сәби шағынан іске аса бастайтын, біртіндеп жетілетін кезең. Олай болса, баланың тілін дамыту жұмысы отбасынан, балабақшадан бастап жүйелі түрде жүргізілуі тиіс.

Балабақшада тілдік қатынастың ең маңызды түрі ауызша сөйлеп үйрену жатады. Ол болса сөздерді байланыстырып айту арқасында жүзеге асады. Сөздің байланысты айтылуы баланың тілдік және ақыл - ой дамуымен біртұтас жүреді.

Жас жеткіншектерді баулып, тәрбиелеуде көркем әдебиеттің ролі ұшан - теңіз. Ол жаңа өскін балауса буынының сана - сезімін оятып, ақыл - есін дамытатын, адамгершілік моральға тәрбиелейтін өмір оқулығы.

Мектеп жасына дейінгі бүлдіршіндерді өздерінің бойына шақ әдеби мұралармен сусындатып тәрбиелеу педагогтардың алдындағы міндеті. Ертегі, әңгімені, өлең – тақпақтар мен жаңылтпаштарды, сондай - ақ мақал - мәтелдер мен жұмбақтарды мәнерлеп оқып беру мен әсерлеп айту – тек қана олардың сөздік құрамын байытып қана қоймайды, сонымен қатар, сәбидің ақыл - ойының жетілуіне әсерін тигізеді. Баланың едепті, көргенді болып өсуіне ықпалы өлшеусіз, баланың Отанын, өз ұлтын, өз жерін сүйі, оны қадірлей білуі ауыз әдебиеті мен көркем әдебиеттің әсері деп білеміз. Өйткені, бала кітаптағы жағымды кейіпкерлерге еліктеп, ер атанғысы келіп, еркелікке, еңбекке құлшынып өседі.

Бала тілінің дамуына жұмбақтар үлкен роль атқарады. Әр оқу іс - әрекетінің тақырыбына сәйкес жұмбақ айтудан бастаймын.

- Кешкісін маздап жанады, таң атса сөніп қалады (Жұлдыз)

- Қырманнан көрдім, ырыздығы елдің (Дән)

- Басыңда аппақ шәлі, етегі елдің сәні (Тау)

Халықтық шығармалар ішінде баланы дұрыс, айқын сөйлеуге үйрететін, тілін жаттықтыруға бейімді жанр – жаңылтпаш. Жаңылтпаш арқылы сөздерді дұрыс сөйлеуге, жеке дыбыстарды алмастырмай дұрыс айтуға үйретеді.

- Көк кесе, көп кесе, Көп кесені әкелді кеше

Қорыта айтқанда балалардың ана тіліндегі дыбыстарды анық айтып, дұрыс сөйлей білуге балабақшада берілер тәрбиенің ықпалы зор.

Қазіргі заман талабына сай оқу - тәрбие үрдісін ұйымдастыру, яғни әр баланы жеке тұлға ретінде қабылдап, мектеп жасына дейінгі бүлдіршіндерді ойына, бойына шақ әдеби мұралармен сусындатып тәрбиелеу, тәрбиешінің алға қойған міндеті. Айналадағы дүниені, табиғатты бақылап түсіндіріп әрдайым жаңа сөздермен, сөздік қорын толықтырып отыру қажет деп есептеймін. Жоғарыда айтылған мүмкіндіктерге сай балалардың сөйлеу қабілеттерін тереңдетіп, шығармашылық қабілеттерін дамытуда айтқан әңгімесіне, өзі құрастырған қысқа әңгімелеріне бағыт - бағдар бере отырып, тіл байлығын, сөздік қорын дамытуды басты назарда ұстау керек деп ойлаймын. Баланы өз баламыздай жақсы көріп, білгенімізді олардың санасына құю, жеткізу тәрбиешінің алға қойған мақсаты. Сол мақсатқа жету үшін талмай, қажымай еңбек етуге міндетіміз.

